

**แนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มปลูกและแปรรูป
มะคาเดเมียน้ำหนักหาวสุวิสาหกิจเพื่อสังคมในจังหวัดเพชรบูรณ์***
**THE POTENTIAL DEVELOPMENT APPROACH OF PLANTING AND
PROCESSING MACADAMIA NAMNAO GROUP TO SOCIAL
ENTERPRISE IN PHETCHABUN PROVINCE**

สุริยา บุตรพันธ์¹ ชมพูนุท แท้เฮง²

Suriya Butrapun, Chomphunut Taehaeng

Received July 9, 2021

Revised July 28, 2021

Accepted August 31, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพการบริหารองค์การ การจัดการความรู้ และแนวทางการพัฒนาของกลุ่มสมาชิกปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียน้ำหนักหาวสุวิสาหกิจเพื่อสังคม จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยประยุกต์การวิจัยและพัฒนาในการติดตามผล การศึกษาวิธีการสู่ตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงใช้เกณฑ์เป็นผู้มีส่วนร่วมในความเกี่ยวข้องเป็นเกษตรกรกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียน้ำหนักหาวในระยะเวลาการปลูกและแปรรูปของกลุ่มและดำเนินงานวิจัยตามขั้นตอนวิจัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบด้วย ผู้ประกอบการและครอบครัว จำนวน 4 ราย เกษตรกรสมาชิก จำนวน 7 ราย และเกษตรกรลูกจ้างรายวัน จำนวน 10 ราย รวมทั้งสิ้น 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า 1) บริบทของเกษตรกรกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียน้ำหนักหาว (1.1) ขึ้นเตรียมการวิเคราะห์ด้านการบริหารจัดการกลุ่มการปลูกและแปรรูปผู้ประกอบการและกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ที่มีความสนใจและมีแรงบันดาลใจในการพัฒนาและการอนุรักษ์พื้นที่ (1.2) ขั้นพัฒนาระบบวิเคราะห์ด้านการจัดการความรู้ของเกษตรกรได้นำแรงบันดาลใจของผู้ประกอบการ เช่น มีความจริงใจ มีรักสามัคคี และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ยึดถือความเสียสละและจิตสาธารณะ มีข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันอย่างมีสันติ มีการเรียนรู้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง การปรับตัวให้รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามการ

¹ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตกาญจนบุรี ผู้เขียนหลัก อีเมล: suriya.but@mahidol.edu
Division of Business Administration Program, Mahidol University Kanchanaburi Campus, Corresponding Author, E-mail Address: suriya.but@mahidol.edu

² นักการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนครราชสีมา อีเมล: chomphunut087@gmail.com

Independent scholar, Nakhonratchasima College, E-mail Address: chomphunut087@gmail.com

* บทความนี้ได้รับการคัดเลือกจากการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) The 3rd BAs National Conference 2021 การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 3 (ในความร่วมมือ 5 สถาบัน) ภายใต้หัวข้อ "Business Transformation: Social Challenges" วันที่ 9 กรกฎาคม 2565 เพื่อนำมาตีพิมพ์ในวารสาร

พัฒนาเพื่อสร้างรายได้ โดยไม่ปฏิเสธที่เป็นประโยชน์กับชุมชน 2) วิเคราะห์ศักยภาพด้านการพัฒนาเตรียม ศูนย์การเรียนรู้สู่วิสาหกิจเพื่อสังคมที่สนใจ และ 3) แนวทางพัฒนาศักยภาพของกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคา เดเมียหน้าหนาวเริ่มสู่การดำเนินการรูปแบบวิสาหกิจเพื่อสังคมให้เป็นวาระสำคัญ คือ (3.1) เพื่อเสริมสร้าง ความรู้ ทักษะ และเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ (3.2) พัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้คนใน ชุมชน ประชากรในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็งและสร้างความร่วมมือ เป็นฐานพลังในการขับเคลื่อนกิจกรรม (3.3) เพื่อกระตุ้นให้ผู้ประกอบการประสานงานหน่วยงานที่มีบทบาทในการสนับสนุนให้เกิดพัฒนาการของกลุ่มสู่ วิสาหกิจเพื่อสังคม

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนาศักยภาพ วิสาหกิจเพื่อสังคม กลุ่มมะคาเดเมียหน้าหนาว

Abstract

The objectives of this research were study the organizational management, knowledge management potential and development approach of the Planting and Processing group member of Namnao macadamia towards social enterprise Phetchabun province. The researcher used qualitative research by applying research and development in the Follow-up used Purposive Sampling method. The criteria a participant in the relevance to be farmers in the Namnao macadamia planting and processing group during period according to the research procedure. The informants consist entrepreneur and family 4 persons, farmer of members 7, and farmers daily employees 10 of total of 21 persons. The tools used to collect the data in the study is In-depth Semi-structured interview.

The results of the study refer that 1) Context of farmers in the Namnao macadamia planting and processing group (1.1) Preparatory stage the analysis of the management of planting and processing groups, entrepreneurs and farmers in the area interesting and inspiration development and conservation (1.2) Development of the system stage the analysis of knowledge management which of farmers can inspiration of entrepreneurs such as Sincerely, love, unity and consideration for the common good Upholding the sacrifice and the public mind an agreement of peaceful coexistence Continuously learn and develop their own potential Adaptation to be aware of the changes according development to earn income. Without denying that is beneficial to the communities. (2) Analyze the development potential of preparing a learning center for interested social enterprises. 3) The potential development approach of the Namnao macadamia planting and processing group started to implement the social enterprise model as agenda are. (3.1) To build knowledge, skills and enhance management competencies (3.2) Develop and build confidence in the community. The local population strength and cooperation, a power base for driving activities 3.3) To encourage entrepreneurs to coordinate agencies whose role is to support the development of the group towards social enterprises.

Keywords: Potential Development Approach, Social Enterprise, Macadamia Namnao Group

บทนำ

เนื่องจากมะคาเดเมียเป็นไม้ประเภทยืนต้นขนาดใหญ่จัดเป็นพืชสวนอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพทาง เศรษฐกิจ และเป็นที่ยอมรับทั่วโลก ซึ่งทำให้ได้รับความนิยมของมะคาเดเมียในโลกมีถิ่นกำเนิดมา

จากรัฐนิวเซาท์เวลส์ ควีนสแลนด์ เครือรัฐออสเตรเลีย และได้รับความนิยมเกือบทุกมุมโลก ในประเทศไทย เริ่มนำเข้ามาปลูกในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2496 โดยกรมกสิกรรมเดิมในสมัยนั้นโดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ได้สนับสนุนงบประมาณในการสั่งซื้อพันธุ์เข้ามาให้ทดลองศึกษาเพิ่มเติม (สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร, 2563, น.1) ความสนใจพืชมะคาเดเมียว่าสามารถใช้แปรรูปผลิตภัณฑ์ได้หลายชนิดทั้งผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องสำอางต่าง ๆ คุณประโยชน์ของมะคาเดเมียมีหลายประการ มีคุณค่าทางโภชนาการสูง โดยที่ผ่านมานี้เนื่องจากการขายเป็นเมล็ดมะคาเดเมียยังมีการนำเปลือกมาแปรรูปเป็นถ่านและปุ๋ยอินทรีย์ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง น้ำมันแมคคาเดเมียเพื่อบำรุงผิว ทุกขั้นตอนและการผลิตที่ได้มาตรฐานทำให้ผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยในการผลิตจนสามารถทำตลาดกลุ่มลูกค้าในระดับกลางในอนาคต แนวโน้มของผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการเลือกรับประทานตามคุณสมบัติเฉพาะตามโภชนาการมีไขมันสูง และโปรตีนต่ำแต่มีจำนวนของไขมันไม่อิ่มตัวเชิงเดี่ยวสูงที่สุด เหมาะกับผู้ที่ต้องการควบคุมปริมาณคอเลสเตอรอล ประกอบด้วยวิตามินและเกลือแร่ชนิดต่าง ๆ (Akhtar et al., 2008) ส่วนของเนื้อในสามารถนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ทั้งเพื่อการบริโภคและไม่บริโภค (เหรียญทอง สิงห์จางูสงค์ และคนอื่นๆ, 2556, น.73)

ดังนั้น การรวมกลุ่มของเกษตรกรที่มีความสนใจในการเพาะปลูกมะคาเดเมียมากขึ้น แต่ยังมีขาดองค์ความรู้โดยใช้เป็นฐานในการผลิตธุรกิจการเกษตรเป็นแนวทางทำให้เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรกัน สร้างความเข้มแข็งในด้านอาชีพที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ความพร้อมจะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ จึงพัฒนาศักยภาพขึ้นมาและเกิดการรวมกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียในอำเภอหน้าหนาว เห็นความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเกษตรกรให้สามารถดำเนินธุรกิจ เช่น การบริหารจัดการการผลิต การจัดจำหน่าย การสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์ โอกาสจากรัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญเศรษฐกิจในระดับรากหญ้า เป็นการสนับสนุนตามนโยบายและผลักดันให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพ (สายเพชร อักโข, รินทร์ลภัส ชัยศิริภูมิตติ และศุภกัญญา จันทรุกษา, 2560, น.58) การศึกษาถึงลักษณะรูปแบบประกอบธุรกิจพืชมะคาเดเมียน้ำหนาว ตลอดจนสร้างผลิตภัณฑ์ทำให้ออกมามีคุณภาพ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดการประกอบธุรกิจในปัจจุบัน ความสนใจเป็นผู้ประกอบการธุรกิจที่ต้องทำเพื่อมิได้มุ่งเน้นผลประโยชน์เฉพาะตนเป็นสำคัญ ยังมีการรวมตัวกันในรูปแบบของวิสาหกิจเพื่อสังคมมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชนเพื่อให้มีความเข้มแข็งในการดำเนินธุรกิจให้ได้เช่นธุรกิจทั่วไป ได้แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นการร่วมสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี เนื่องจากเป็นธุรกิจที่มีความใกล้ชิดกับผู้บริโภค และสามารถตอบสนองรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคในปัจจุบันได้ดี ทำให้ประเด็นคำถามจากสังคมต่อผู้ประกอบการในแง่ความเหมาะสมทางจริยธรรมธุรกิจ รวมทั้งข่าวสารในเชิงลบผ่านสื่อมวลชนและสื่อสังคมเป็นจำนวนมาก มีความไม่เป็นธรรมทางการค้า ซึ่งถือเป็นสะท้อนภาพลักษณ์เชิงลบส่งผลต่อความยั่งยืนของธุรกิจ (จินตนา บุญบงการ, 2553)

สถานการณ์ปัญหาธุรกิจในพื้นที่การเข้าถึงและการสนับสนุนทั้งด้านการบริหารกลุ่มให้เกิดศักยภาพในการดำเนินธุรกิจโดยคนในพื้นที่ การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้มีความสำคัญในการพัฒนา กลุ่มเกษตรกรให้เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม ซึ่งมีความเติบโตอย่างสอดคล้องและมีความสนใจในกลุ่มองค์กรธุรกิจยังคงมีแนวโน้มอย่างต่อเนื่อง (สภาปฏิรูปแห่งชาติ, 2558; ภัทรพร แยมละออ, 2559; สฤณี อาชวานันทกุล และคนอื่นๆ, 2560; พินพิสนีย์ โปธิน และคนอื่นๆ, 2563, น.63) อีกทั้งการแสดงถึงความสนใจและตระหนักในปัญหาเกี่ยวกับสังคมในปัจจุบันที่เป็นความคาดหวังของสังคมส่วนรวม ซึ่งทุกโครงการและทุกกิจกรรมได้รับการตอบรับอย่างดีจากชุมชน และยังเป็นที่รับรู้ของสาธารณชนทั่วไปด้วย จึงถือเป็นกลยุทธ์สำคัญที่น่าสนใจศึกษาเนื่องจากผลการรับรู้โดยภาพรวมของสาธารณชนทั่วไป กลุ่ม

ผู้บริโภคมีความสนใจ เกิดการรับรู้ของตราสินค้าเป็นที่สุด คือ กลุ่มผู้บริโภค ซึ่งมีพื้นฐานความนิยมชมชอบ และมีการติดตามการแข่งขันอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น เครือข่ายกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียนำหน้ามองเห็นความสำคัญต่อแนวทางการพัฒนาศักยภาพ ความรับผิดชอบต่อสังคมและจริยธรรมทางธุรกิจ เพื่อการพัฒนาศักยภาพกลุ่มปลูกและแปรรูปสู่วิสาหกิจเพื่อสังคมให้เกิดความยั่งยืนต่อไป ซึ่งการเป็นผู้ประกอบการของกิจการเพื่อสังคมหลายคนและหลายองค์กร ยังไม่มีทุน และขาดทักษะด้านการบริหารจัดการ ตลอดจนนวัตกรรมที่ใช้เป็นเครื่องมือนั้นยังขาดการสนับสนุน จึงทำให้ไม่เกิดศักยภาพในการบริหารจัดการที่ดีพอ (กฤษดา เรืองอารีย์รัชต์, 2555) ทำให้ผู้วิจัยเห็นปัญหาจึงค้นหาแนวทางและศักยภาพกลุ่มดังกล่าวให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาศักยภาพบริหารจัดการ การจัดการความรู้ และแนวทางการพัฒนาของกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียนำหน้าวิสาหกิจเพื่อสังคม จังหวัดเพชรบูรณ์

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานความรู้สำหรับการศึกษ โดยมีการค้นคว้าดังต่อไปนี้

แนวคิดรูปแบบการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

กรมการพัฒนาชุมชน ได้กล่าวไว้ว่า การรวมตัวของชาวบ้านที่ประกอบอาชีพเดียวกัน ดำเนินกิจกรรมด้านอาชีพ กิจกรรมผลิต และจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดตั้งกลุ่มปลูกและแปรรูป การบริหารจัดการเป็นแนวคิดรูปแบบการรวมตัวโดยประยุกต์จากวิสาหกิจเพื่อสังคมตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2562 โดยสมาชิกและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และครอบครัวของผู้ประกอบการที่มีความตั้งใจพัฒนาพื้นที่ดินของตนเองให้เกิดคุณค่าต่อเกษตรกร มีความต้องการแก้ไขปัญหาอาชีพ แก้ไขปัญหาสังคม ซึ่งการจัดตั้งกลุ่มเพื่อมีเป้าหมายนำไปสู่การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สร้างรายได้ ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอาชีพ ได้มีการรวมกลุ่มเป็นการสร้างอาชีพสร้างงาน ตลอดจนการได้สร้างคุณค่าคืนของแผ่นดิน จึงได้พูดคุยปรึกษาหารือกับผู้มีความสนใจเป็นสมาชิกกลุ่มมีความสนใจในการเพาะปลูกมะคาเดเมีย โดยแนวคิดของกลุ่มไม่ได้ต้องการทำกำไรสูงสุด แต่เป็นองค์กรที่สร้างความเป็นมาของผู้ประกอบการร่วมกับเกษตรกร ด้วยการมีส่วนร่วมของคนพื้นที่อย่างป็นรูปธรรม นำไปสู่แนวทางวิสาหกิจเพื่อสังคม

แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม

ความเป็นมาของความรับผิดชอบต่อสังคมในกระแสสากลจากการประชุมระดับโลก (Earth Summit) ในปี พ.ศ.2535 ได้มีการประกาศทิศทางใหม่ของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) ที่ต้องคำนึงถึงปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม ธุรกิจไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ในสังคมที่ล้มเหลว (World Business Council Sustainable Development: WBCSD, 2010) ในประเด็นด้านแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นบทบาทของภาคธุรกิจที่มีต่อสังคม และความคาดหวังของสังคมว่าองค์กรธุรกิจควรมีผลการปฏิบัติงานที่มีจริยธรรมและรับผิดชอบต่อสังคมในระดับสูง ธุรกิจต้องปรับค่านิยมและพฤติกรรมให้ตรงความคาดหวัง ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางธุรกิจ ได้แก่ ผู้ถือหุ้น พนักงาน ลูกค้า เจ้าหนี้ คู่แข่งขันทางการค้า ชุมชนและสังคม ภายใต้การตอบสนองต่อความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ซึ่ง Kotler, and Lee (2005) ได้อธิบายว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นบทบาทขององค์กรหรือบริษัทที่ดำเนินการเพื่อความอยู่ดีและมีความสุขและการมีสภาพความ

เป็นอยู่ที่ดีในสังคม ซึ่งถือเป็นแนวปฏิบัติและการดำเนินธุรกิจของบริษัท โดยอาจเป็นการช่วยเหลือ สนับสนุน หรือการบริจาค ซึ่งจะต้องมีหลักจริยธรรมและการจัดการที่ดี อีกทั้งยังถือเป็นส่วนหนึ่งในการแสดงความรับผิดชอบต่อประเด็นเรื่องของสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องต่อการดำเนินงานตามแนวทางการรับผิดชอบต่อสังคม

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2560) อธิบายว่าความรับผิดชอบต่อสังคมมีความสำคัญตามมาตรฐานระหว่างประเทศ ISO 26000 ได้กำหนดไว้ให้การดำเนินธุรกิจโดยมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเฉพาะขอบเขตของ CSR ที่ธุรกิจทำประโยชน์ให้สังคมในรูปแบบของกิจกรรมเพื่อสังคม ควรดำเนินงานตามความรับผิดชอบต่อสังคมในกระบวนการทำธุรกิจ (CSR In-process) การที่ธุรกิจมีเป้าหมายที่ถูกต้อง เปรียบเสมือนมีเข็มทิศช่วยในการดำเนินธุรกิจมิให้ต้องประสบปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานที่ขาดความรับผิดชอบต่อสังคมตั้งแต่ต้นทาง สอดคล้องกับ Zimmerli, Richter, & Holzinger (2007) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ เป็นการใช้ทรัพยากรที่มีเพื่อจัดการให้เกิดกิจกรรมที่ประพศุติหรือปฏิบัติบางอย่างขององค์กรธุรกิจอาจจะทำให้เกิดความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต้องออกมากดดันองค์กรธุรกิจให้เปลี่ยนพฤติกรรมหรือการปฏิบัติที่ทำให้เกิดปัญหา และเสนอแนะถึงความรับผิดชอบต่อสังคม แบ่งมิติ ได้ 5 มิติ ดังนี้ 1) มิติด้านเศรษฐกิจ 2) มิติด้านสังคม 3) มิติด้านสิ่งแวดล้อม 4) มิติด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 5) มิติด้านการกระทำโดยสมัครใจ

แนวคิดจริยธรรมทางธุรกิจ

พรนพ พุกกะพันธ์ (2543) ให้ความหมายของจริยธรรมทางธุรกิจ ว่าเป็นมาตรฐานทางศีลธรรมและจริยธรรมโดยทั่วไปของบุคคลที่นำไปใช้กับธุรกิจเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ความไว้วางใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนั้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนของธุรกิจในอนาคต และเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการค้นหาหลักปฏิบัติที่ดีงาม โดยเราสามารถประเมินได้จากความสัมพันธ์และผลกระทบของธุรกิจที่เกิดขึ้นต่อผู้คนและสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ Taysir, & Pazarcik (2003) ระบุว่าจริยธรรมทางธุรกิจเป็นพื้นฐานของศีลธรรมและคุณค่าที่มีความสำคัญ ซึ่งจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ (1) ด้านความซื่อสัตย์ (Honesty) (2) ด้านความยุติธรรม (Justice) (3) ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Responsibility) (4) ด้านความน่าเชื่อถือ (Trust) (5) ด้านความเคารพสิทธิของบุคคล (Respect the Rights) และ (6) ด้านการบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม (Environment)

อานันท์ ปันยารชุน (2554) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมทางธุรกิจ หมายถึง การผสมผสานระหว่างเศรษฐกิจและจริยธรรมโดยมีเป้าหมาย เพื่อส่งเสริมนโยบายการปฏิบัติของภาคธุรกิจในการสร้างความสำเร็จในการประกอบการอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความยั่งยืน มีผลในระยะยาวขณะเดียวกันสร้างความสมดุลระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการนั้นๆ อันได้แก่ ผู้ลงทุน ลูกจ้าง ลูกค้า ชุมชน ตลอดจนสภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล การที่องค์กรการได้นำแนวคิดเรื่องจริยธรรมทางธุรกิจเป็นหนทางในการเพิ่มคุณค่าและความคาดหวังของสังคม องค์กรการที่มีการนำจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจย่อมเป็นที่ศรัทธาและมีความเชื่อมั่นต่อลูกค้า พนักงานและสาธารณชน (ศิลาพร ศรีจันเพชร, 2552) การตระหนักแนวทางแห่งจริยธรรมที่คำนึงถึงคุณประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย อันจะนำพาธุรกิจ รวมทั้งเศรษฐกิจและสังคมไทยสู่ความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน (हरश्चमन पेङ्गमान, 2559, น.816)

แนวคิดวิสาหกิจเพื่อสังคม

Dees (2001) ให้ความหมายว่า วิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นกระบวนการที่สำคัญที่แสดงให้เห็นมากกว่าองค์กรธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม เนื่องจากเป้าประสงค์ของการจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคมขึ้น เพื่อสร้างโอกาสการประกอบอาชีพสำหรับผู้ด้อยโอกาส และผลลัพธ์เพื่อสร้างมูลค่าทางสังคม (Social Value Creation)

ของวิสาหกิจเพื่อสังคมว่า เป็นองค์กรธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์เชิงสังคมเป็นหลักการของวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นรูปแบบขององค์กรที่ดำเนินการเชิงธุรกิจเพื่อจุดประสงค์หลักในการสร้างหรือคืนประโยชน์สู่สังคม หรือเพื่อแก้ไขปัญหาในสังคมโดยไม่ได้มุ่งหวังกำไรเป็นเป้าหมายสูงสุด หากมองกำไรเป็นเครื่องมือในการสร้างความต่อเนื่องและยั่งยืนในการดำเนินกิจการ การตั้งราคาของผลิตภัณฑ์จึงไม่ได้ตั้งขึ้นเพื่อผลกำไรสูงสุด แต่จะตั้งในระดับที่เหมาะสมสำหรับการเข้าถึงของกลุ่มเป้าหมายและต้องสามารถครอบคลุมการดำเนินงานแบบลูกผสมได้ เป็นองค์กรในรูปแบบลูกผสม (Hybrid organization) พร้อมทั้งเสนอแบบจำลองลูกผสม (Hybrid Spectrum Model) ที่เสนอทางเลือกสำหรับองค์กรลูกผสมที่คำนึงถึงคุณค่าทางสังคมและมูลค่าทางเศรษฐกิจ อีกทั้ง วิสาหกิจเพื่อสังคมถือเป็นองค์กรแบบลูกผสม วิสาหกิจเพื่อสังคมมีการแบ่งผลกำไรออกเป็นสองส่วนคือ สำหรับการคืนประโยชน์สู่สังคม เป็นกิจการที่ผสมผสานลักษณะและรูปแบบขององค์กรไม่แสวงหากำไรและองค์กรแสวงหากำไร วิสาหกิจเพื่อสังคมส่วนใหญ่องค์กรที่มีจุดมุ่งหมายสูงสุดไม่ใช่การทำให้กำไรสูงสุด แต่เป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อหวังให้เกิดประโยชน์สูงสุดคืนกลับภาคประชาชน ชุมชน สังคม จึงทำให้วิสาหกิจเพื่อสังคมได้รับความสนใจมากขึ้น (ศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณ, 2558)

วิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) กำลังได้รับความสนใจอย่างยิ่ง ทั้งจากผู้ประกอบการรุ่นใหม่ ภาครัฐที่กำลังผลักดันกฎหมายและมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคม โดยที่ผู้บริโภคมีความสนใจมองหาสินค้าที่มีส่วนสร้างสรรค์สังคมให้ดีขึ้น มีความสนใจที่เพิ่มมากขึ้นวิสาหกิจเพื่อสังคมในมุมมองจากหลายประเทศ ซึ่งอาจเป็นมุมมองที่แตกต่างจากความหมายหรือลักษณะของ “วิสาหกิจเพื่อสังคม” อันเป็นคำที่ใช้ในพระราชบัญญัติวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. 2562 นับเป็นองค์กรรูปแบบใหม่ที่นำทฤษฎีทางสังคม ทฤษฎีการจัดการ ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ มาบูรณาการเข้าด้วยกัน วิสาหกิจเพื่อสังคมจึงเป็นธุรกิจหรือองค์กรที่ตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาสังคม สิ่งแวดล้อม โดยมีรายได้หลักมาจากการค้าหรือการให้บริการ (มากกว่าการรับบริจาค) เพื่อพึ่งพาตนเองทางการเงินได้และนำผลกำไรที่เกิดขึ้นไปลงทุนซ้ำเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทางสังคมที่ตั้งไว้

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยประยุกต์การวิจัยและพัฒนาในลักษณะการติดตาม Follow-up ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) ใช้เกณฑ์เป็นผู้มีส่วนร่วมในความเกี่ยวข้องเป็นเกษตรกรกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียหน้าหนาวในระยะเวลาการปลูกและแปรรูปของกลุ่ม เริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่เก็บผลผลิตในรอบปี 2562-2563 (R1: Research ครั้งที่ 1) และดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เพื่อจะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถถามคำถามได้ตรงประเด็น สามารถเก็บข้อมูลที่ต้องการได้อย่างแท้จริง โดยการสัมภาษณ์จะทำการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured) คือ มีการกำหนดแนวทางและโครงสร้างคำถามไว้ก่อนล่วงหน้า อาจมีการปรับเปลี่ยนไปสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในการสัมภาษณ์ คือ เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีอิสระในการตอบ และขยายความในมุมมอง ซึ่งอาจนำมาซึ่งผลลัพธ์นอกเหนือจากความคาดหวังผู้วิจัย ระบบการบริหารจัดการ (D1: Development ครั้งที่ 1)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย ผู้ประกอบการและครอบครัว จำนวน 4 ราย เกษตรกรสมาชิก จำนวน 7 ราย และประชากรเกษตรกรเป็นลูกจ้างรายวัน จำนวน 10 ราย รวมทั้งสิ้น 21 คน โดยผู้วิจัยได้จำแนกผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ได้ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	ประเภทผู้ให้ข้อมูลหลัก
1	คุณสุรัชย์ เอี่ยมสุขวงษ์	ผู้ประกอบการหลักที่ เป็นผู้เสนอแนวคิดการดำเนินธุรกิจที่ไม่แสวงกำไรสู่วิสาหกิจเพื่อสังคม
2	คุณวรรณนิศา เอี่ยมสุขวงษ์	สมาชิกในครอบครัวผู้เป็นกำลังใจที่สำคัญ และเป็นผู้ส่งเสริมการดำเนินการธุรกิจ
3	คุณธนชล เอี่ยมสุขวงษ์	สมาชิกในครอบครัวเป็นผู้ส่งเสริมธุรกิจ
4	คุณนรินทร์ เอี่ยมสุขวงษ์	สมาชิกในครอบครัวเป็นผู้ส่งเสริมธุรกิจ
5	คุณสุเทพ พันธะนันท์ และครอบครัว	สมาชิกและครอบครัวเกษตรกร
6	คุณสุพิท พันธะนันท์ และครอบครัว	สมาชิกและครอบครัวเกษตรกร
7	คุณอุ่มมณีรัตน์ แก้วภักดี และครอบครัว	ประชากรเกษตรกรเป็นลูกจ้างรายวัน
8	คุณอ้วน และครอบครัว	ประชากรเกษตรกรเป็นลูกจ้างรายวัน
9	คุณจุก และครอบครัว	ประชากรเกษตรกรเป็นลูกจ้างรายวัน

เกณฑ์การเลือก ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เลือกเจาะจงและเทคนิค Snowball ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการรวมกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมีย ผู้แทนสมาชิกเกษตรกร หรือ ผู้มีความสนใจในแนวคิดวิสาหกิจเพื่อสังคมที่จะดำเนินการ โดยใช้เครื่องมือสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินการกลุ่มเกษตรกร เป็นกระบวนการ ดังนี้

1) การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ด้านข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลต่างเวลา ต่างสถานที่และต่างบุคคล (มีคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน) วิธีรวบรวมข้อมูล ใช้การสัมภาษณ์ควบคู่ไปกับการสังเกต ด้านทฤษฎี โดยศึกษาข้อมูลจากหลายแหล่ง หลายแนวคิดทฤษฎีและด้านผู้วิจัย โดยการเปลี่ยนตัวผู้สังเกตหรือสัมภาษณ์

2) การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล หลังจากทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์และประมวลผล โดยการนับจำนวนความถี่ของคำที่กล่าวถึงในการสัมภาษณ์ โดยพิจารณาจาก Field note ของที่วิจัยบันทึกจากแบบสัมภาษณ์ แต่เนื่องจากข้อมูลส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นข้อความบรรยาย (Descriptive) เพราะเป็นข้อมูลที่ไต่จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และจดบันทึก ฉะนั้นเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในงานวิจัย ผู้วิจัยจึงได้มีการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลโดยใช้การตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธี Inductive Method โดยการเก็บข้อมูลเป็นขั้นๆ จากการสัมภาษณ์คนแรก ไปยังคนต่อไป เพื่อตรวจสอบข้อมูลที่ไต่จากการสัมภาษณ์ซึ่งหากผลการวิจัยจากการวิเคราะห์มีความเหมือนกันแสดงว่าข้อมูลที่ได้นั้นมีการกลั่นกรอง สามารถเชื่อถือได้ ข้อมูลไม่ซ้ำซ้อน และสามารถนำไปใช้ในงานวิจัยต่อไปได้

การนำเสนอข้อมูล

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพโดยการนำเสนอข้อมูลในงานวิจัยจะเป็นในลักษณะของการพรรณนาวิเคราะห์ ที่มาจาก การวิเคราะห์เนื้อหา การสัมภาษณ์เชิงลึก และทำการเปรียบเทียบตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่เกิดขึ้นด้วยกระบวนการวิจัยและการพัฒนา เป็นกระบวนการตามลำดับโดยที่มิวิจัย เล็งเห็นถึงการพัฒนาต่องาน วิธีการทำงานอย่างต่อเนื่องตอบสนองวัตถุประสงค์ ดังนี้

ส่วนแรก การศึกษาศักยภาพบริหารองค์การและการจัดการความรู้ของสมาชิกกลุ่มปลูกและแปรรูป การพัฒนาองค์ความรู้ของผู้ที่มีได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้ประกอบการและครอบครัว เกษตรกรที่เป็นสมาชิก และประชากรเกษตรกรเป็นลูกจ้างรายวัน เพื่อบูรณาการกระบวนการและสิ่งที่เป็นองค์ความรู้ของสมาชิกกลุ่มฯ มะคาเดเมีย ซึ่งจากการประสานงานกับผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญ หน่วยงานภาครัฐ ผู้มีภูมิปัญญาการเพาะปลูก ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยที่มิวิจัยถอดบทเรียนและสรุปองค์ความรู้ผ่านการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เป็นความรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์ตรงและองค์ความรู้จากนักวิชาการภาครัฐ ตามกระบวนการจัดการความรู้ตามแนวคิดของ Marquardt (1996) มี 4 ขั้นตอน คือ 1) การแสวงหาความรู้ (Knowledge Acquisition) 2) การสร้างความรู้ (Knowledge Creation) 3) การถ่ายโอนและใช้ความรู้ (Knowledge Transfer and Utilization) และ 4) การจัดเก็บความรู้และการนำมาใช้ใหม่ (Knowledge Storage and Retrieval) อีกทั้งผู้ประกอบการซึ่งมีความสนใจที่จะนำไปสู่การเตรียมความพร้อมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและศึกษาธุรกิจเพื่อจะจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม

ส่วนที่สอง แนวทางการพัฒนาของกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียน้ำหนาวสู่วิสาหกิจเพื่อสังคม ที่ควรมีความจำเป็นพัฒนาศักยภาพบริหารจัดการ และสร้างความพร้อมเพื่อการพัฒนาสู่ศูนย์การเรียนรู้ของวิสาหกิจเพื่อสังคมในพื้นที่อำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งทางที่มิวิจัยเตรียมการเกี่ยวกับการตลาดใช้ต้นแบบหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ที่จะทำที่มีการพัฒนาขึ้น โดยทดลองในกลุ่มเล็กๆ ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้ต้นแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสมบูรณ์ เหมาะสมต่อไป ซึ่งที่มิวิจัยได้สรุปไว้ดังนี้

ผลการศึกษาบริบทของเกษตรกรกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียน้ำหนาว

1. ชั้นเตรียมการ “วิเคราะห์ด้านการบริหารจัดการกลุ่มการปลูกและแปรรูป”

1.1 ผู้ประกอบการ มีความสนใจและมีแรงบันดาลใจในการพัฒนาพื้นที่และการอนุรักษ์พื้นที่จากการใช้ประโยชน์ลักษณะไร่พืชหมุนเวียนไปตลอด เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง จึงไม่เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน โดยการจัดแบ่งโซนในจากพื้นที่ต่างๆ ให้ โดยยึดแนวทาง “ศาสตร์พระราชา” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในรัชกาลที่ 9 ซึ่งพลสภานักชาวไทยได้น้อมนำมาเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติตน โดยยึดหลักการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหาพื้นที่พัฒนาชีวิตของประชาชน โดยแนวปฏิบัติที่มีความโดดเด่น คำนึงถึงบริบททางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และสังคมของแต่ละพื้นที่ แก้ปัญหาแบบองค์รวม ยึดหลักภูมิสังคม พัฒนาการรวมกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจเชื่อมโยงพื้นที่ชนบท ส่งเสริมการร่วมมือส่วนร่วม เศรษฐกิจฐานราก วัฒนธรรมและภูมิปัญญา

1.2 กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ ผู้ต้องการมีรายได้โดยเห็นแรงบันดาลใจของผู้ประกอบการมีความจริงใจรักสามัคคีและคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ยึดถือความเสียสละและจิตสาธารณะ มีข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันอย่างมีสันติ มีการเรียนรู้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง การปรับตัวให้รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามการพัฒนากระแสหลัก โดยไม่ปฏิเสธที่เป็นประโยชน์กับชุมชน การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้กับชุมชนอย่างเหมาะสม โดยสร้างความเป็นปึกแผ่นให้กับชาวชุมชน และการปลูกกระแสให้ชุมชนมีความรักและห่วงแหนชุมชน สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ไปปรับใช้ให้ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลง โดยยึดหลักพอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกัน และต้องมีความรู้ควบคุมคุณธรรมสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การบริหารจัดการใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ ใช้ธรรมปราบ

อธรรม ปลุกป่าในใจคน คิดว่าการขาดทุนคือกำไร นำไปปรับใช้อย่างเหมาะสมกับบริบทของชุมชน โดยที่ม
ผู้วิจัยเตรียมแผนที่เดินดินเพื่อให้ผู้ประกอบการ และเกษตรกรมีส่วนร่วมในการสร้างฐานข้อมูลต่อไป

2. ขั้นพัฒนาระบบ “วิเคราะห์ด้านองค์ความรู้การปลูกและแปรรูป”

ในขั้นพัฒนาระบบซึ่งเป็นต้นแบบในการรวมกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมีย โดยการทบทวน
ประวัติของการริเริ่มปลูกต้นมะคาเดเมียดำเนินการมาประมาณ 15 ปี ศึกษาความเป็นมา เห็นความตั้งใจและ
การขาดองค์ความรู้ การเตรียมตัว ตลอดจนผู้บริหารในอำเภอและจังหวัดได้ซึ่งได้พันธุ์ที่คัดเลือกและแนะนำ
โดยสำนักงานกรมวิชาการเกษตรจังหวัดเพชรบูรณ์ มีปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโต
ของมะคาเดเมีย เพื่อเป็นการพัฒนาเป็นรูปแบบหรือต้นแบบ ดังนี้

2.1 อุณหภูมิ เป็นปัจจัยที่สำคัญในการปลูกมะคาเดเมีย ระดับอุณหภูมิบริเวณพื้นที่สูง
ระหว่าง 32 องศาเซลเซียส และ 9 องศาเซลเซียส อัตราการระสมน้ำหนักแห่งสูงสุดที่อุณหภูมิ 20-30 องศา
เซลเซียส ถ้าหากอุณหภูมิมากกว่า 30 องศาเซลเซียส จะทำให้การสังเคราะห์แสงลดลงและมะคาเดเมียใน
บางพันธุ์ นอกจากนี้ อุณหภูมิกลางคืนยังมีอิทธิพลต่อการกำเนิดตาดอกของมะคาเดเมีย พบว่า ที่อุณหภูมิ
18 องศาเซลเซียส ทำให้เกิดตาดอกได้ดีที่สุด หากได้รับอุณหภูมิต่ำที่นานเกิน 30 วัน จะทำให้ตาดอกมี
การพัฒนาเป็นช่อดอกได้ดี แต่ถ้าอุณหภูมิลดลงเป็น 12 องศาเซลเซียส หรือเพิ่มขึ้นเป็น 21 องศาเซลเซียส
มีผลทำให้ตาดอกลดลง

2.2 น้ำฝนและความชื้น ปริมาณน้ำฝนในแหล่งปลูกของประเทศไทยจะมีปัญหาไม่กระจาย
ตลอดปี ปริมาณน้ำฝนจะอยู่ในช่วง 1,200-2,500 มิลลิเมตรต่อปี อากาศหนาวเย็นกระตุ้นให้มะคาเดเมียออก
ดอกติดผลและจะผ่านตลอดช่วงฤดูร้อน ถ้าไม่มีการให้น้ำช่วงนี้ผลจะร่วงและผลเล็ก ดังนั้นการปลูกมะคา
เดเมียในประเทศไทยจะต้องมีการให้น้ำช่วงฤดูแล้งในพื้นที่ที่มีความสูง 800-1,300 เมตรจากระดับทะเลในรอบ
1 ปี มะคาเดเมียจะออกดอก 2 ช่วงใหญ่ ๆ คือ เดือนกรกฎาคม-สิงหาคม และ เดือนธันวาคม-กุมภาพันธ์ ซึ่ง
ในขณะออกดอกในฤดูแล้งมีความสัมพันธ์ต่ำประมาณร้อยละ 50 จึงควรให้น้ำเพื่อเพิ่มความชื้นให้สูงขึ้น
ประมาณร้อยละ 70-75 จะช่วยให้ช่อดอกมีการติดผลมากขึ้น อย่างไรก็ตามช่วงฤดูฝนในพื้นที่ที่มีฝนตกมาก
ในช่วงออกดอกจะมีปัญหาเกี่ยวกับความชื้นสูง มีผลต่อการแพร่กระจายของละอองเกสรในการผสมพันธุ์

2.3 สภาพแสง จากการเก็บข้อมูลปริมาณแสงน้อยมีผลต่อขนาดผลเล็ก ซึ่งจะลด
กระบวนการสังเคราะห์แสงและสร้างคาร์โบไฮเดรตสำหรับการเจริญเติบโตของส่วนต่างๆ ของต้น ทำให้การ
สะสมคาร์โบไฮเดรตลดลงและไม่สามารถสนับสนุนการเจริญเติบโตของผล พื้นที่ที่เหมาะสมควรมีช่วงแสง
นาน 8-10 ชั่วโมงต่อวัน อย่างไรก็ตามอุณหภูมิเป็นปัจจัยที่สำคัญกว่าแสงในการออกดอกของมะคาเดเมีย

2.4 สภาพดิน สภาพพื้นที่ปลูกมะคาเดเมียควรระบายน้ำดี หากเป็นดินเหนียวจะเป็นปัญหา
ที่สำคัญทำให้รากที่มีบางส่วนฟูเหมือนรังบวบไม่เจริญเติบโต ดังนั้น ควรเลือกดินที่มีชั้นดินลึกอย่างน้อย
50 เมตร ความเป็นกรด-ด่าง อยู่ระหว่าง 5.5-6.5 โดยทั่วไปดินในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นกรด จึงต้อง
วิเคราะห์ดินและปรับสภาพดินให้เหมาะสม ลดความเป็นกรด ระยะปลูกต้นอายุ 1-2 ปี ใส่ด้วยปุ๋ยขี้วัวต้นละ
0.5 กิโลกรัม เมื่ออายุ 4-5 ปี เพิ่มเป็นต้นละ 1-2 กิโลกรัม ซึ่งตรงตามคำแนะนำนักวิชาการเกษตรในระดับ
จังหวัด ระดับอำเภอ ตามลำดับ

การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้สู่วิสาหกิจเพื่อสังคม

การพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ในขั้นตอนนี้ ซึ่งที่มผู้วิจัยได้ข้อมูลผลการวิจัย ขั้นเตรียมการ
การวิเคราะห์สภาพปัญหาในพื้นที่และความต้องการทั้งผู้ประกอบการ เกษตรกรในพื้นที่ให้เข้าใจกระบวนการ
แก้ไขปัญหอย่างชัดเจน เป็นการสำรวจข้อมูลเชิงปริมาณประเมินความต้องการ (Need Assessment) และ
จะได้ข้อมูลเชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักโดยใช้กระบวนการเชิงคุณภาพ รวมถึงการศึกษา ทฤษฎี แนวคิด

ที่เกี่ยวกับสิ่งที่ศึกษา และสิ่งที่ต้องการพัฒนาขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน หรือพัฒนางานให้ดีขึ้น (Research 1: R1) ส่วนขั้นพัฒนาระบบ เป็นการพัฒนารูปแบบ กระบวนการ การบริหารจัดการ และองค์ความรู้ที่มีความจำเป็นต่อการปลูกและแปรรูปมะคาเดเมีย (Development 2: D2) ตามข้อมูลผู้วิจัยได้จากการดำเนินงานของกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียสอดคล้องลักษณะและรูปแบบของวิสาหกิจเพื่อสังคมซึ่งเป็นแนวคิด ได้ศึกษาจากงานวิจัยในต่างประเทศที่ดำเนินการเป็นกิจการเพื่อสังคมเป็นผลประโยชน์ของชุมชน (Community Interest Company: CIC) และน่าสนใจ ซึ่งทีมผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่มปลูกและแปรรูปได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ ประสบการณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมการธุรกิจเพื่อสู่การหาข้อมูลจดทะเบียนวิสาหกิจเพื่อสังคม โดยมีแนวคิดของทางต่างประเทศ ซึ่งนำมาเปรียบเทียบกับทางธุรกิจมีหลักการและแนวคิดกับการดำเนินการของธุรกิจ ประกอบด้วย 6 ประการ (Defourney, and Kim, 2011) ได้แก่

1) จุดประสงค์เพื่อสังคมและหรือสิ่งแวดล้อมเป็นเป้าหมายหลักขององค์กรที่ชัดเจน มีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อคืนมรดกของแผ่นดิน การปลูกเพื่อพุงดินป้องกันพังทลายดิน และป้องกันน้ำป่าไหลหลาก

2) รายได้หลักมาจากการขายสินค้าและการให้บริการ เช่น การจำหน่ายมะคาเดเมียที่ผลิต แปรรูป และจัดจำหน่ายให้ผู้บริโภคราคาเป็นกันเอง รายได้จัดให้กับกลุ่มเกษตรกรและเครือข่าย

3) ผลกำไรส่วนใหญ่นำไปลงทุนตามวัตถุประสงค์ที่มีชี้นำไปบนผลให้ผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของ ซึ่งคนในครอบครัวเห็นผลประโยชน์ในพื้นที่ และมีครอบครัวที่สามีป่วยจากการผ่าตัดสมองมาดูแลการปลูกและแปรรูป และได้รับรายได้เพื่อดูแลครอบครัว

4) ความเป็นอิสระ ผู้ประกอบการเป็นผู้ดำเนินธุรกิจในระดับชุมชนที่มีจิตสำนึกร่วมในการช่วยเหลือผู้คน และมุ่งเน้นการดูแลรับผิดชอบสังคมในรูปแบบวิสาหกิจเพื่อสังคมอย่างยั่งยืนได้

5) สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารงานเพื่อประโยชน์ของสังคม ในมุมมองเกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นเครื่องมือช่วยลดปัญหาชุมชนและสังคม ลดช่องว่างระหว่างกลุ่มคนทำให้เกิดความเป็นธรรมมากขึ้น และช่วยลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมจากระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมได้อย่างมีเหตุผลและยั่งยืน โดยมีการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในมุมที่กว้างขวางขึ้น โดยมีการนำแนวคิดการดำเนินวิสาหกิจเพื่อสังคม

6) องค์กรอิสระที่มีความน่าเชื่อถือและความโปร่งใส การแก้ไขปัญหาสังคมอย่างได้ผลเป็นที่น่าพอใจ เนื่องจากรูปแบบใหม่ของวิสาหกิจเพื่อสังคมทำให้เกิดการผสมผสานทั้งเป้าหมายและวิธีการดำเนินงานด้านการกุศลและธุรกิจเข้าด้วยกัน สามารถตอบสนองด้านจิตวิญญาณของคนกลุ่มที่ต้องการทำมาหาเลี้ยงชีพ โดยมีได้หวังกำไรสูงสุดแต่สามารถแก้ไขปัญหาของสังคม จากหลักการดำเนินงานของวิสาหกิจเพื่อสังคมสามารถสร้างการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในชุมชนให้สอดคล้องกับแนวทางการสร้างคนดี มีคุณธรรมจริยธรรมซึ่งสอดคล้องกับ ศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณ (2558) ตามแนวคิดและข้อมูลของนักวิชาการในประเทศไทย จึงเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพสมาชิกกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียนำหนาว และนำมาประยุกต์แนวคิดของไทยที่ดำเนินการในลักษณะธุรกิจเพื่อสังคม ดังนั้น ทีมผู้วิจัยวิเคราะห์และสรุปให้สอดคล้องระหว่างต่างประเทศและในประเทศไทย พบว่า วิสาหกิจเพื่อสังคมในประเทศไทยจะเห็นความตื่นตัวในการดำเนินธุรกิจในรูปแบบของวิสาหกิจเพื่อสังคมในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงพยายามสรุปรูปแบบวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise: SE) ที่ดำเนินการในปัจจุบัน สามารถจำแนกได้ 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) ดำเนินงานโดยองค์กรเอกชน เช่น องค์กร เซ็นทรัลทำ วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด และ องค์กรประชารัฐรักสามัคคีกาญจนบุรี (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด 2) ดำเนินงานโดยหน่วยงานภาครัฐ เช่น โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ปัจจุบันจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมในชื่อ “มูลนิธิโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี” 3) ดำเนินงาน

โดยองค์กรพัฒนาเอกชน หรือ องค์กรไม่แสวงหากำไร เช่น สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน สหกรณ์กรีนเนท จำกัด มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ และ องค์กร ดอยคำผลิตภัณฑ์อาหาร จำกัด และ 4) ดำเนินงานโดยชุมชน ที่มีคนในชุมชนรากหญ้ามีความต้องการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม ยังมีจำนวนไม่มาก ปัจจุบันรัฐบาลไทยให้ความสนใจในการสนับสนุนมากขึ้น

แนวทางพัฒนาศักยภาพของกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียน้ำหนาว

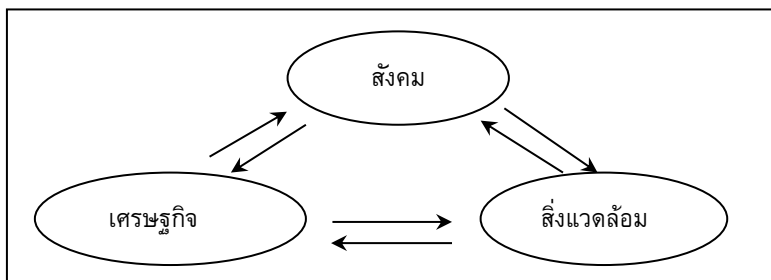
ผู้วิจัยเล็งเห็นว่ากลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียน้ำหนาว อาจจะต้องพัฒนาศักยภาพของกลุ่มในประเด็นต่างๆ เริ่มสู่การดำเนินการรูปแบบวิสาหกิจเพื่อสังคมอย่างน่าสนใจ ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาความเป็นผู้นำในองค์กรปกครองท้องถิ่น กลุ่มเครือข่ายเพื่อการประสานงานและสร้างความร่วมมือให้เป็นพันธมิตรทางธุรกิจ หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่มีลักษณะหลากหลายในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ เช่น ธุรกิจด้านมะคาเดเมีย และวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น

2. เพื่อพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้คนในชุมชน ประชากรในพื้นที่มีความเข้มแข็งและสร้างความร่วมมือ เป็นฐานพลังในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับชุมชนและสังคม ตามนโยบายของจังหวัดเพชรบูรณ์ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

3. เพื่อกระตุ้นให้ผู้ประกอบการประสานงานหน่วยงานที่บทบาทในการสนับสนุนให้เกิดพัฒนาการของกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคมตามความรู้ความสามารถ หลักเกณฑ์จดทะเบียนเป็น Social Enterprise ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ.2562 ภายใต้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อส่งเสริมและเป็นต้นแบบในการแก้ไขปัญหาทั้งสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ เพื่อขยายผลไปยังกลุ่มอื่นๆ ต่อไป

จากวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของการแก้ไขปัญหาสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจเป็นหลัก ยังมี การประสานประโยชน์เพื่อสังคม ชุมชน จึงมุ่งผลลัพธ์เป็นสำคัญมาตั้งแต่ต้นโดยไม่เน้นที่การแสวงหากำไรเหมือนธุรกิจโดยทั่วไป หากสนับสนุนให้คนในชุมชนให้ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมอย่างเหมาะสม ให้สอดคล้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับปัจจุบันที่มุ่งพัฒนามนุษย์และสร้าง การมีส่วนร่วม หลังจากนั้นจึงเกิดแนวคิดใหม่ๆ ส่วนการขับเคลื่อนวิสาหกิจเพื่อสังคมและมีความต่อเนื่อง และยั่งยืน เป็นแนวทางการวิจัยต่อไปในอนาคต จะเป็นแนวทางสร้างผลกระทบในเชิงบวกนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของ คนในชุมชนมากขึ้น รวมถึงปัญหาสังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก จึงมีการศึกษาวิจัยที่น่าสนใจ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมไว้เกี่ยวกับข้อมูลการวิจัยและสภาวะการณ์ของวิสาหกิจเพื่อสังคมที่เกิดขึ้นในไทยปัจจุบัน โดยการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่แสดงถึงความตื่นตัวต่อการดำเนินงานวิสาหกิจเพื่อสังคมของประเทศไทย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 Triple bottom line

ที่มา: Blakeindley. (2014). Is social life cycle assessment ready to play its part

สรุปและอภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัย 1) บริบทของเกษตรกรกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียน้ำหนักหนามทาว (1.1) ขึ้นเตรียมการ “วิเคราะห์ด้านการบริหารจัดการกลุ่มการปลูกและแปรรูป” ผู้ประกอบการและกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ มีความสนใจและมีแรงบันดาลใจในการพัฒนาพื้นที่และการอนุรักษ์พื้นที่จากการใช้ประโยชน์ลักษณะไร่พืชหมุนเวียนไปตลอดปี เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง จึงไม่เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน โดยการจัดแบ่งโซนในจากพื้นที่ต่างๆ ให้ โดยยึดแนวทาง “ศาสตร์พระราชา” (1.2) ชั้นพัฒนาระบบ “วิเคราะห์ด้านองค์ความรู้การปลูกและแปรรูป” ผู้ต้องการมีรายได้โดยเห็นแรงบันดาลใจของผู้ประกอบการมีความจริงจัง มีรักสามัคคี และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ยึดถือความเสียสละและจิตสาธารณะ มีข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันอย่างมีสันติ มีการเรียนรู้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง การปรับตัวให้รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามการพัฒนากระแสหลัก โดยไม่ปฏิเสธที่เป็นประโยชน์กับชุมชน 2) วิเคราะห์ศักยภาพด้านการพัฒนาเตรียมศูนย์การเรียนรู้สู่วิสาหกิจเพื่อสังคม ตามข้อมูลผู้วิจัยได้จากการดำเนินงานของกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียจะมีลักษณะและรูปแบบของวิสาหกิจเพื่อสังคมซึ่งเป็นแนวคิดในต่างประเทศ 3) แนวทางพัฒนาศักยภาพของกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียน้ำหนักหนามทาวเริ่มสู่การดำเนินการรูปแบบวิสาหกิจเพื่อสังคม โดยวัตถุประสงค์ (3.1) เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาความเป็นผู้นำในองค์การปกครองท้องถิ่น กลุ่มเครือข่ายเพื่อการประสานงานและสร้างความร่วมมือให้เป็นพันธมิตรทางธุรกิจ หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่มีลักษณะหลากหลายในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ เช่น ธุรกิจด้านมะคาเดเมีย และวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น (3.2) เพื่อพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้คนในชุมชนประชากรในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็งและสร้างความร่วมมือ เป็นฐานพลังในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับชุมชนและสังคม ตามนโยบายของจังหวัดเพชรบูรณ์ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย (3.3) เพื่อกระตุ้นให้ผู้ประกอบการประสานงานหน่วยงานที่ชัดเจนเชิงรุกในพื้นที่ การมีบทบาทยังมีจำนวนน้อยควรได้รับการส่งเสริมเป็นรูปธรรม เนื่องจากการสนับสนุนให้เกิดพัฒนาการของกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคมตามความรู้ความสามารถ การวิเคราะห์ถึงความเข้าใจในระบบการส่งเสริมหลักเกณฑ์สนับสนุนให้จดทะเบียนเป็น Social Enterprise ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ.2562 ภายใต้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (สวส.) การส่งเสริมและเป็นต้นแบบในการแก้ไขปัญหาทั้งสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ เพื่อขยายผลไปยังกลุ่มอื่นๆ ต่อไป สอดคล้องกับ กัญพพร ธีรเวคิน (2561) พบว่า การบริหารจัดการของกิจการเพื่อสังคมในมิติด้านประสิทธิภาพ มิติด้านภาวะผู้นำ มิติด้านวัฒนธรรมองค์การ มิติด้านการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มิติด้านนโยบายของรัฐ ผู้ประกอบการควรเข้าใจปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจทางด้านการบริหารจัดการธุรกิจผู้ประกอบการเพื่อสังคม แนวทางในการแก้ไขปัญหา ได้แก่ ผู้ประกอบการเพื่อสังคมควรสนับสนุนเกษตรกรในด้านการผลิต ซึ่งทีมผู้วิจัยเล็งเห็นคุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการกิจการเพื่อสังคม ตลอดจนความรับผิดชอบต่อสังคมมีผลต่อการสร้างวิสาหกิจเพื่อสังคมให้ประสบความสำเร็จในอนาคต มีผลสอดคล้องในการทำความเข้าใจในการศึกษาประสิทธิภาพผลการบริหารจัดการของกิจการเพื่อสังคมด้านอุตสาหกรรมอาหารอินทรีย์ในประเทศไทย อีกทั้งภาครัฐควรผลักดันนโยบายส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อสังคม และสร้างแรงจูงใจในการทำกิจการเพื่อสังคม ซึ่งกิจการเพื่อสังคมจะเป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับธุรกิจขนาดใหญ่ได้ โดยแลกเปลี่ยนรู้อย่างๆ ที่มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และความชำนาญ ซึ่งสอดคล้องกับ Hsu, et al., 2013; Soh, 2010; Zaccarelli, et al., 2008 พบว่า การสร้างเครือข่ายธุรกิจจัดว่ามีความสำคัญต่อการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นจากการวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองความต้องการและการสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะด้านการนำไปประยุกต์ใช้

ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาศักยภาพสำหรับสมาชิกกลุ่มฯ ในการบริหารจัดการธุรกิจ บูรณาการกระบวนการและสิ่งที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มฯ ซึ่งจากการประสานงานกับผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญหน่วยงานภาครัฐ ผู้มีภูมิปัญญาการเพาะปลูก ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยความรู้ที่ได้จากถอดบทเรียน และสรุปองค์ความรู้ผ่านการจัดการความรู้ให้มากขึ้น ระหว่างนี้มีการเตรียมจัดตั้งตามกฎหมายด้านวิสาหกิจเพื่อสังคมโดยมีการประสานความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การประยุกต์ใช้และทักษะในการบริหารจัดการวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ได้แนวทางการพัฒนาศักยภาพให้สามารถดำเนินงานโดยชุมชนอย่างแพร่หลายมากยิ่งขึ้น เหมือนวิสาหกิจชุมชนที่ดำเนินการ ซึ่งคนในชุมชนในระดับรากหญ้าที่มีความต้องการและมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม ยังมีจำนวนไม่มาก ปัจจุบันรัฐบาลไทยให้ความสนใจในการสนับสนุน การถ่ายทอดกระบวนการจดทะเบียนวิสาหกิจเพื่อสังคมมีความเข้าใจขยายผลทั้งภาคเอกชนและภาคประชาสังคมมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะด้านวิชาการ

ทางผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรทำการศึกษาดังต่อไปนี้ การสนับสนุนงานวิจัยขั้นนี้มุ่งศึกษาการสร้างมาตรฐานจูงใจให้หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนต่างๆ เข้ามาร่วมสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคม ตลอดจนสร้างความตื่นตัวของสังคม จึงมีการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของสมาชิกในชุมชนและการสร้างโอกาสเพื่อการเพิ่มรายได้และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาสังคม เศรษฐกิจชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถประชาสัมพันธ์ให้รับรู้มากยิ่งขึ้น ไปที่แรงจูงใจของผู้ประกอบการและมาตรฐานจากภาครัฐที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดการวิสาหกิจเพื่อสังคมมากขึ้น และมีความชัดเจนขององค์ความรู้ด้านวิสาหกิจเพื่อสังคมและเกิดความยั่งยืนของธุรกิจได้ในระยะยาว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

แนวคิดของกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research, & Development) ซึ่งการศึกษาสามารถสร้างความก้าวหน้าทางความคิดและการคิดค้นแนวทางใหม่ๆ ให้กับศาสตร์ทุกสาขาวิชาที่เป็นบ่อเกิดของนวัตกรรม จึงมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. การมีเวลาสร้างโอกาสความเข้าใจกลุ่มประชากรซึ่งเป็นเป้าหมาย สมาชิกกลุ่มปลูกและแปรรูปที่ใช้กระบวนการวิจัยนำสู่ความร่วมมือการมีส่วนร่วมอย่างลุ่มลึกปัจเจกบุคคล และทำให้เกิดนวัตกรรมทางธุรกิจที่เป็นแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มปลูกและแปรรูปอย่างเป็นรูปธรรม นำไปสู่ความเข้าใจเข้าถึง และพัฒนาสู่วิสาหกิจเพื่อสังคมในพื้นที่อย่างแท้จริง

2. การถอดองค์ความรู้ (Knowledge Management) และส่งเสริมประสบการณ์ด้านวิชาการของสมาชิกกลุ่มที่มีการลงพื้นที่วิจัยและพัฒนาในเชิงลึกพัฒนาศักยภาพของสมาชิกกลุ่ม ผู้ประกอบการ หน่วยงานในพื้นที่การสนับสนุนอย่างมุ่งมั่นสู่การเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมมีรูปแบบที่มีศักยภาพและสามารถสร้างเครือข่ายผู้ปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์อย่างเป็นรูปธรรม มีความต่อเนื่องเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

3. การวิจัยและศึกษาแนวทางการดำเนินธุรกิจที่เกิดความยั่งยืน เกิดประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างชัดเจนและเกิดความร่วมมือในลักษณะเครือข่ายเป็นพันธมิตรทางธุรกิจ และสร้างแนวทางการพัฒนาของกลุ่มปลูกและแปรรูปมะคาเดเมียนำหน้าสู่วิสาหกิจเพื่อสังคม มีการพัฒนาศักยภาพบริหารจัดการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของวิสาหกิจเพื่อสังคมในพื้นที่อำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งการประสาน

วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2565

ความร่วมมือในพื้นที่เพื่อสนับสนุนและผลักดันการสร้างเครือข่ายของวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นรูปธรรมเกิดจากความร่วมมือของสมาชิก ผู้ประกอบการโดยชุมชนที่จะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ร่วมกับคนในพื้นที่จากมีความสนใจในเชิงเศรษฐกิจฐานรากต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กฤษดา เรืองอารีรัชต์. (2555). สารจากผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพแห่งชาติ
SE Catalog รวมกิจการเพื่อสังคมในไทย. กรุงเทพฯ: บริษัท แอดมิ พรินติ้ง จำกัด.
- กรมการพัฒนาชุมชน. (2550). *แนวทางการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ*. ค้นเมื่อ 19 เมษายน 2565, จาก <https://pubhtml5.com/dycs/feqg/basic>
- กันยพร ชีรวิน. (2561). ภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารจัดการกิจการเพื่อสังคมด้านอุตสาหกรรมอาหารอินทรีย์ในประเทศไทย. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*, 11(3), 325-332.
- จินตนา บุญบงการ. (2553). *จริยธรรมทางธุรกิจ*. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: บริษัทด้านสุทธา การพิมพ์ จำกัด.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2560). *รายงานประจำปี 2560*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- พรนพ พุกกะพันธ์. (2543). *จริยธรรมทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. สัมพันธ์พาณิชย์.
- พินพัสนีย์ โพธิ์, ประยงค์ มีใจซื่อ, แก้วตา ผู้พัฒนาพงศ์, และนรพล จินันท์เดช. (2563). ผลกระทบของความเป็นผู้ประกอบการกิจการทางสังคมต่อการรับรู้ผลการดำเนินงานของกิจการเพื่อสังคม. *วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ*, 11(2), 62-74.
- ศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณ. (2558). การศึกษารอบแนวคิดเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมในประเทศไทย. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 20(2), 30 – 46.
- ศิลปพร ศรีจันเพชร. (2552). จริยธรรมทางธุรกิจกับบรรษัทภิบาล. *วารสารบริหารธุรกิจ*, 32(123), 1-6.
- สายเพชร อักโข, รินทร์ภัส ชัยหิรัญกิตติ และศุภกัญญา จันทรุกขา. (2560). การพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรทำขุนแผน ตำบลอ่างศิลา อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 6(12), 56-76
- สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร. (2563). *การจัดการความรู้ เทคโนโลยีการผลิตมะคาเดเมีย*. กรุงเทพฯ: บริษัท การ์ันตี จำกัด.
- สภาปฏิรูปแห่งชาติ. (2558). *วาระปฏิรูปพิเศษ 1: วิสาหกิจเพื่อสังคม*. ค้นเมื่อ 16 เมษายน 2565, จาก https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/download/parcy/004.pdf
- สฤณี อาชวานันทกุล และภัทราพร แยมลออ. (2560). *คู่มือการประเมินผลลัพธ์ทางสังคมและผลตอบแทนจากสังคมจากการลงทุน*. กรุงเทพฯ: บริษัท ภาพพิมพ์ จำกัด.
- หรรษมน เพ็งหมาน. (2559). จริยธรรมทางธุรกิจเพื่อความยั่งยืนของธุรกิจค้าปลีก. *Veridian E-Journal มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 9(1), 815-828.
- เหรียญทอง สิงห์จามุสงค์, และคนอื่นๆ. (2556). ฉบับสมบูรณ์โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูก การดูแลรักษา การแปรรูปหลังการเก็บเกี่ยวมะคาเดเมียอย่างครบวงจรและการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารและไม้ใช้อาหาร (รายงานวิจัย). ฟิลิปปินส์: ภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อานันท์ บันยารชุน. (2554). *จริยธรรมทางธุรกิจ*. ค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม 2564, <https://www.posttoday.com/politic/report/388726>

- Akhtar, N., Ahmad, M., Madni, A., & Bakhsh, M. (2008). *Evaluation of basic properties of macadamia nut oil*. Gomal University. *Journal of Research* 22, 21-27.
- Dees, J.G. (2001). The Meaning of Social Entrepreneurship. Retrieved May 11,2021, https://centers.fuqua.duke.edu/Case/wpcontent/uploads/sites/7/2015/03/Article_Deas_TheMeaningofSocialEntrepreneurship_2001.pdf
- Defourny, J. and Kim S. (2011). Emerging models of social enterprise in Eastern Asia: A cross-country analysis. *Social Enterprise Journal*. 7(1): 86-111.
- Hsu, M .S., Lai, Y. L., & Lin, F. J. (2013). Effects of Industry Clusters on Company Competitiveness: Special economic zones in Taiwan. *Review of Pacific Basin Financial Markets and Policies*, 16(3), 1-28.
- Marquardt, M. J. (1996). *Building the learning organization: a systems approach to quantum improvement and global success*. New York: McGraw-Hill.
- Porter, M.E., and Kramer, M.R. (2006). The link competitive advantage and corporate social responsibility. *Harvard Business Review*. 84(12): p.78-92.
- Soh, p. H. (2010). *Network Patterns and Competitive Advantage Before the Emergence of a Dominant Design*.
- Taysir, E. A., & Pazarcik, Y. (2003). *Business Ethics, Social Responsibility and Corporate Governance: Does the Strategic Management Field Rally Care About These Concept?.* *Social and Behavioral Sciences*, 99: 294-303.
- World Business Council Sustainable Development. (2010). *The new agenda for business vision 2050*. Retrieved May 10,2021, from www.wbcscd.org/Overview/About2050/Resources/Vision-2050-The-new-agenda-for-business.htm
- Zaccarelli, S. B., Tellas, R., Siqueira, J. P. L, Boaventura, J. M. G., & Donaire, D. (2008). *Cluster e Redes de Negócios: Uma nova visão para a gestão dos negócios*. São Paulo: Atlas.
- Zimmerli, Richter, & Holzinger. (2007). *Corporate Ethics and Corporate Governance*. New York: Springer-Verlag Berlin Heidelberg.